

поліцейського у разі необхідності застосування вогнепальної зброї. До них належать почуття відповідальності, морально-етичний та професійний фактор. Ефективність застосування відповідного заходу примусу і справді залежить від вказаних факторів, оскільки поліцейський насамперед враховує правомірність застосування зброї, відповідальність за порушення вимог Закону, його навички поводження зі зброєю, ймовірні наслідки застосування у відповідності до його релігійних та моральних переконань, що у сукупності породжує страх. Практичні навчання, звичайно, намагаються зробити якнайбільш схожими до реальної обстановки, проте поведінка особи, яка знаходиться у той час у ролі злочинця, часто є передбачуваною. [2]

Враховуючи вище сказане, на мою думку, під навчання майбутнього поліцейського слід приділити увагу детальнішому вивченню принципу гуманізму, при чому акцентуватися не лише на тому, що найвищою цінністю є людина, захист прав та свобод якої є одним із повноважень поліцейського, а й його особиста безпека. Для створення більш реальних умов необхідно залучати незнайомих особисто один з один осіб з метою набуття поліцейськими навичок швидкої оцінки поведінки злочинця. Для всебічної психологічної підготовки доречним було б залучати працівників органів поліції не лише для проведення конференцій, а й для організації практичних занять.

Бібліографічні посилання:

1. Малічевський В.І. Психологія застосування вогнепальної зброї на ураження : деякі соціокультурні та практичні аспекти // Наукові записки. – Вип. 2. – 2001. – С. 191–195
2. Димон І.В. Застосування вогнепальної зброї як крайнього заходу адміністративного припинення. - Наше право № 6, 2014. - С.28

Браун Дар'я Ігорівна,

*Курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування*

*Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

Науковий керівник

Гоговський Едуард Володимирович,
викладач *Дніпропетровського*

*державного університету внутрішніх
справ*

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ПІД ЧАС ЗУПИНЕННЯ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ

Сьогодні українська статистика автопригод демонструє суттєве прогіршення ситуації і стурбованість у суспільстві надто високим рівнем

смертності і травматизму від дорожньо-транспортних пригод. У зв'язку з цим, питанню безпеки на дорогах відводиться особлива роль. Водночас необхідно зазначити, що ані більш суворі покарання для учасників дорожнього руху, ані просвітницька робота в цій сфері суттєво на ситуацію не вплинули. Хочемо звернути увагу, що дана проблема стосується не тільки учасників дорожнього руху, а і виконавчих органів, на які покладається обов'язок забезпечувати публічну безпеку й порядок.

Національна поліція України є функціональною підсистемою охорони публічного порядку у складі єдиної державної системи запобігання і реагування на надзвичайні ситуації. Разом з тим практична діяльність органів Національної поліції, ефективність заходів щодо протидії аваріям та катастрофам на транспорті, не завжди відповідають вимогам забезпечення необхідного рівня безпеки як для громадян, так і для правоохоронців.

Варто зазначити, що свою правоохоронну діяльність органи Національної поліції здійснюють в дуже небезпечних ситуаціях, які перш за все, характеризується високим ступенем суспільної небезпеки злочинних посягань, активної діяльності злочинців, посиленням агресивності і жорстокості кримінальних правопорушень.

Враховуючи особливості діяльності Національної поліції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, перш за все необхідно приділити увагу підставам зупинення транспортного засобу. Так, згідно із Законом України «Про Національну поліцію» цими підставами є: порушення водієм Правил дорожнього руху, очевидні ознаки, що свідчать про технічну несправність транспортного засобу, інформація, що свідчить про причетність водія або пасажирів транспортного засобу до вчинення дорожньо-транспортної пригоди, кримінального чи адміністративного правопорушення, а також якщо транспортний засіб перебуває в розшуку, або необхідно здійснити опитування водія чи пасажирів про обставини вчинення дорожньо-транспортної пригоди, кримінального чи адміністративного правопорушення, свідками якого вони могли бути тощо. Крім того, поліцейські мають право зупиняти транспортний засіб у разі необхідності залучити водія до надання допомоги іншим учасникам дорожнього руху або поліцейським, або як свідка під час оформлення протоколів про адміністративні правопорушення чи матеріалів дорожньо-транспортних пригод. [1].

Що ж стосується алгоритму забезпечення особистої безпеки поліцейських при зупинці транспортного засоби, то він прописаний у окремих положеннях Закону України «Про Національну поліцію». Так, поліцейський з дотриманням вимог забезпечення власної безпеки, наближається до водія зупиненого транспортного засобу, привітавшись з водієм, поліцейський має представитись (1, ст. 18, ч. 3 ЗУ НП) та проінформувати про проведення відео фіксації (ст. 40 ЗУ НП), а також повідомити причину зупинки (ст. 35 ЗУ НП), потім перевірити посвідчення водія, свідоцтво про державну реєстрацію транспортного засобу, інші документи відповідно до законодавства (п. 2.1, 2.4 ПДР). У разі необхідності – перевірити транспортний засіб та особу водія по базі «АРМОР»,

а також здійснити інші дії, зокрема, скласти адміністративні документи. При цьому, водій та пасажир повинні залишатись у транспортному засобі.

З метою забезпечення особистої безпеки, до зупинки транспортного засобу, під час фактичної зупинки та після здійснення зупинки поліцейському потрібно постійно оцінювати ситуацію. Наближатись до транспортного засобу можна ззаду, з боку водія або зі сторони пасажирів – за потреби. [2, с. 41]

При спілкуванні з водієм, який вийшов із транспортного засобу, необхідно покинути проїжджу частину. Розміщуватися при цьому слід за принципом «контакт – прикриття». Головним завданням поліцейського, який здійснює прикриття – є захист поліцейського, який здійснює контакт.

Хочемо звернути увагу, що найбільш оптимальна і безпечна послідовність переміщення та затримання підозрюваних осіб передбачає наступні дії: максимальне використання освітлення для отримання переваги, виведення водія з авто, утримання всіх пасажирів в автомобілі і робота з кожним окремо, контроль поведінки і застосування кайданків перш ніж завести підозрюваного за автомобіль основного підрозділу, проведення поверхневого огляду поліцейським, який саджає особу в автомобіль.

Над вирішенням проблем запобігання дорожньо-транспортних пригод та розробкою заходів для їх усунення постійно працює особовий склад Національної поліції, виконуючи тим самим одне з основних своїх завдань.

Бібліографічні посилання:

1. Про Національну поліцію. Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 03.06.2020).
2. Тактико-спеціальна підготовка працівників Національної поліції : навчальний посібник. О. І. Тьорло та ін. Львів : ЛьвДУВС, 2018. 480 с.